

DOLNOČERMENSKÝ ZPRAVODAJ

číslo 6 | rok 2020 | zdarma

Foto | L. Ešpandrová

V TOMTO ČÍSLE NALEZNETE

- SLOVO STAROSTY 3
- VYHRNOVÁNÍ SNĚHU 4
- SVÁTEK SLABIKÁŘE 8
- ČAPÍ SEZONA 14

„Vánoce jsou svátky, kdy lidé jako hvězdy září jeden pro druhého.“

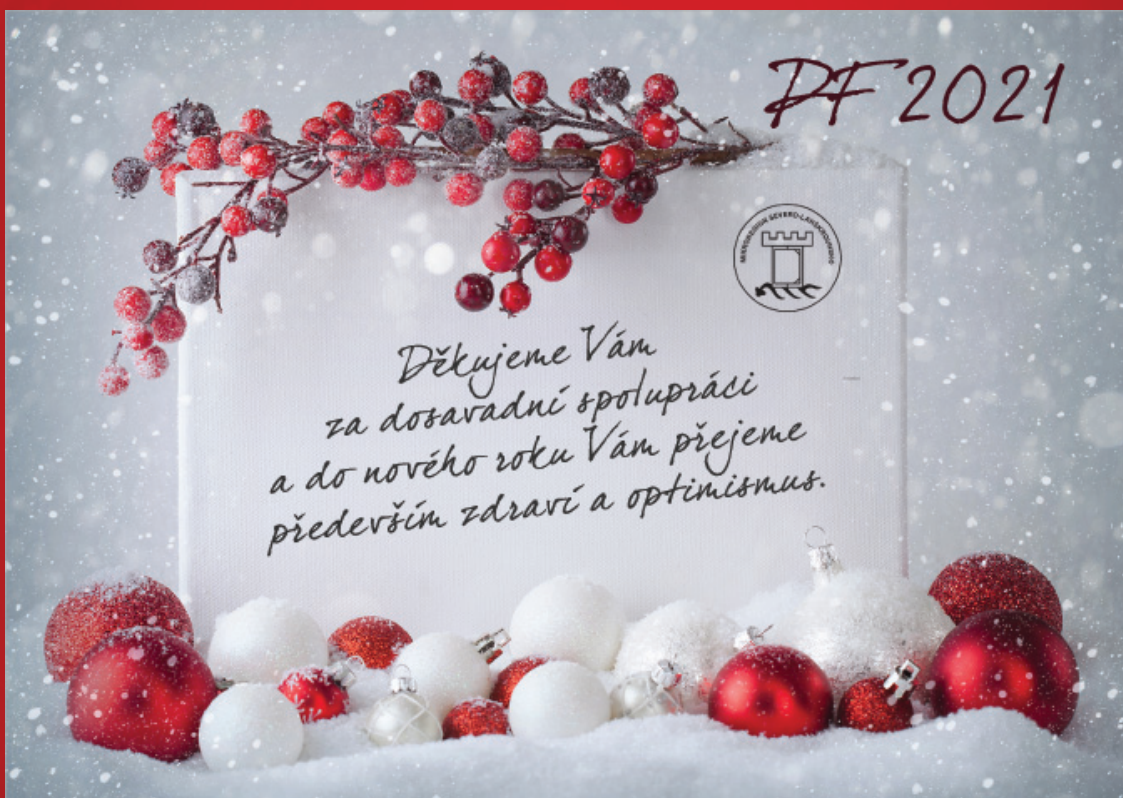
(neznámý autor)

www.dolni-cermna.cz

Příjemné prožití vánočních svátků, mnoho štěstí a úspěchů v novém roce!
 Many glad wishes for a joyous Christmas and a healthful and successful lucky New Year!
 Ein frohes Weihnachtsfest und im Neuen Jahr viel Glück und Erfolg!

*Děkujeme Vám
 za dosavadní spolupráci
 a do nového roku Vám přejeme
 především zdraví a optimismus.*

Vážení a milí,

v rukou máte poslední číslo Dolnočermenského zpravodaje letošního roku. Roku 2020, ve kterém se stalo mnohé, ale mnohé (očekávané) se také bohužel nestalo. Nedočtete se o posvícenských dozvucích, setkání jubilantů, o vánočním jarmarku... Proto je tento výtisk útlejší. I tak věříme, že si ho rádi přečtete.

V roce 2020 jsme si uvědomili, že spousta věcí v našem životě, které jsme považovali za samozřejmé, samozřejmě být nemusí, a dokonce se mohou stát vzácné. Návštěvy přátel, obyčejné podání ruky při setkání, výlet kdykoliv a kamkoliv, to všechno nám bylo nebo je odepřeno. Nevadí, zvládneme to statečně s větším nebo menším úspěchem všichni.

Před námi jsou Vánoce, na které se těší snad úplně všichni. Ty letošní budou zřejmě trochu jiné než obvykle, to ale nemusí znamenat, že budou méně krásné. Je to na nás.

Přejeme Vám, abyste vánoční svátky strávili v klidu, bezpečí a hlavně ve zdraví a s nadějí, že ty horší časy už jsou za námi. Přejeme Vám šťastný rok 2021!

Za redakční radu L. Ešpandrová

Slovo starosty

Vážení spoluobčané, rok 2020 je téměř za námi. Jeho průběh byl naprosto jiný než roky předchozí. Je zcela zřejmé, že ho obrovsky ovlivnila

epidemie koronaviru. Opatření, která byla přijímána k zamezení jeho šíření, značně zasáhla do našich osobních svobod a s největší pravděpodobností bude tento trend

v následujícím období ještě pokračovat. Ze všech medií se na nás dennodenně „valila“ a neustále „valí“ spousta negativních zpráv, počty nakažených začínaje a počty umírajících konče. Někdy si říkám, proč tomu tak je. Proč se objevuje ve velké míře pouze negativita? Možná to je proto, že my lidé máme tendence se vždy spíše zabývat těmi negativními zprávami, senzacemi než těmi pozitivními, mnohdy obyčejnými, ale přesto hezkými věcmi. Předpokládám, že kdyby tomu tak nebylo, jistě by media fungovala úplně jinak. Prověřování „pravdivosti“ poskytovaných informací je nejen v daném období více než nutností. To, jaká byla skutečná úmrtnost na koronavirus, asi už nikdo nezjistí. Předpokládám, že kdyby to někdo chtěl určit, musely by se provádět u zemřelých pitvy, což se dle mých informací neděje. Vzhledem k této skutečnosti je uvedena „statistika“ opravdu hodně zavádějící a jednostranná. Bude zajímavé v následujícím období sledovat statistické údaje, zda v celkovém souhrnu skutečně došlo k vyšší úmrtnosti než v předchozích letech. Uvedené úvahy nedělám kvůli tomu, abych zde zpochybňoval vládní opatření nebo dopady koronaviru na zdraví a běžný život lidí, protože nejsem ani doktor, ani virolog. Celou věc můžu hodnotit a přijímat pouze jako naprosto obyčejný člověk zdravým selským rozumem. Mým cílem je, abychom se zamysleli nad tím, jestli vyvolávání paniky a strachu je zde skutečně na místě. Ano, respekt, ohleduplnost a rozumný přístup ke svému okolí je jistě potřebný. Na druhou stranu každý odborník zabývající se dopadem stresu na lidský

organismus potvrdí, že negativní emoce nám naši imunitu značně oslabují.

Ke konci roku patří bezesporu bilančování. Přestože nás epidemie ovlivňovala i z hlediska realizace investičních akcí, mohu konstatovat, že se nám podařilo provést téměř vše, co jsme si naplánovali. Zásadní byla příprava investičních akcí na rok 2021. V dubnu 2021 začneme realizovat opravu komunikace kolem úřadu na náměstí, chodník kolem bývalého penzionu Lesní brány, následovat bude „Rozšíření zázemí v AZAS“ v redukováném rozsahu, oprava komunikací a další akce. Z pohledu realizací investičních akcí bude příští rok jeden z nejnáročnějších za poslední roky. Toto je samozřejmě možné v našich podmínkách zvládnout pouze s pomocí mnoha lidí. Proto bych rád využil možnost touto cestou poděkovat všem, kteří se přímou i nepřímou formou v uplynulém roce podíleli na rozvoji našeho městyse. Byla jich opravdu spousta a nedovolím si je zde jmenovat, protože bych určitě na někoho zapomněl, a to bych opravdu nechtěl. Osobně jsem opravdu hrdý na to, že můžu stát v čele obce, kde žije tak

velké množství aktivních lidí, kterým záleží na tom, jak se u nás v městyse žije. Milí Dolnočermáci, přeji vám, abyste prožili nadcházející vánoční svátky v kruhu svých blízkých v klidu a pohodě, a abychom pečovali o naše vzájemné vztahy s láskou v srdci, neboť na nich záleží kvalita našeho života. Do nového roku vám přeji hlavně pevné zdraví, čistou mysl a doufejme, že koronavirové vlny poleví a budeme se moci setkat na nějaké obecní či spolkové akci.

S úctou
Petr Helekal, starosta

Oznámení

Vážení čtenáři, obecní knihovna Vás v tomto roce naposledy přivítá v pondělí 21. 12. 2020 v pravidelné době od 14 do 15 hodin. V době vánočních svátků bude zavřeno. Těšíme se na Vás opět v pondělí 4. ledna 2021 (14 – 15 hodin).

Olga Liprová

MĚSTYS DOLNÍ ČERMNÁ

Úřední hodiny o vánočních svátcích

středa 23. 12. 2020	zavřeno
čtvrtek 24. 12. 2020	zavřeno - svátek
pátek 25. 12. 2020	zavřeno - svátek
pondělí 28. 12. 2020	8:00 - 13:00 hodin
úterý 29. 12. 2020	po telefonické domluvě
středa 30. 12. 2020	8:00 - 13:00 hodin
čtvrtek 31. 12. 2020	zavřeno
pátek 1. 1. 2021	zavřeno - svátek

Výše uvedené úřední hodiny jsou v souladu se současným nařízením vlády ČR v rámci nouzového stavu.

Upozornění na konec silniční uzavírky

Uzavírka v Jablonném nad Orlicí, ul. Nádražní byla ukončena. Od středy 25. 11. 2020 pojede tedy linka 700915 dle původního jízdního řádu. Platný jízdní řád najdete v tabulce - změna trasy byla v úseku Jablonné - Mistrovice a týkala se spojů 7,8,10 a 11.

N. Krpatová, Krajský úřad Pardubice

Vyhrnování sněhu

Žádáme všechny majitele osobních vozidel, aby auta, pokud možno, neparkovali přímo na místních komunikacích. Firma, která pro nás provádí vyhrnování

sněhu, má potom velký problém snít z komunikací odhrnout. Zároveň zde hrozí poškození vašeho vozidla. Je zřejmé, že ne ve všech případech je to možné. Přesto prosíme o maximální spolupráci. Děkujeme.

Radek Roller vedoucí technické čety městyse

Poděkování

Děkujeme všem sousedům a přátelům za slova povzbuzení a za nabídku a zajišťování nákupů v době našeho covidového onemocnění a karantény. Moc si toho ceníme.

Ivana, Aleš a Tomáš Hamplovi

SBĚRNÝ DVŮR

Otevírací doba přes vánoční svátky

středa 23. 12. 2020	15:00 - 17:00 hodin
sobota 26. 12. 2020	zavřeno
středa 30. 12. 2020	15:00 - 17:00 hodin
sobota 2. 1. 2021	9:00 - 11:00 hodin

Dolnočermenský kalendář 2021

Děkujeme všem, kteří po celý rok 2020 „lovili“ svými fotáky ty nejzajímavější, neoriginálnější, nejpůsobivější záběry a posílali nám je. Jen díky Vám jsme mohli připravit kalendář k tisku. Po celý rok 2021 nás může těšit „Dolní Čermná

700915 Lanškroun-Dolní Čermná-Jablonné n.Orl.

Platí od 1.7.2020 do 11.12.2021

Přpravu zajišťuje: ČSAD Ústí nad Orlicí, a.s., Třebovská 330, 562 00 Ústí nad Orlicí, provozovna Ústí nad Orlicí, tel. 465 500 623, 465 521 150, www.icomtransport.cz/csad-usti-nad-orlici/, csaduo@icomtransport.cz
 ČSAD Ústí nad Orlicí, a.s., Třebovská 330, 562 00 Ústí nad Orlicí, provozovna Jevíčko, tel. 461 316 899, 465 521 150, www.icomtransport.cz/csad-usti-nad-orlici/, csaduo@icomtransport.cz (spoje 1,2)
 ČSAD Ústí nad Orlicí, a.s., Třebovská 330, 562 00 Ústí nad Orlicí, provozovna Lanškroun, tel. 465 321 010, 465 521 150, www.icomtransport.cz/csad-usti-nad-orlici/, csaduo@icomtransport.cz (spoje 3-11)

	11	9	1	3	5	7		km	TPZ	Tč		10	2	4	6	8
	☒	☒	☒	①③ ⑤	☒	☒						☒	☒	①③ ⑤	☒	☒
	20	20	42	21	20	20						20	42	21	20	20
...	440	550	715	840	1235	1440	0	0	0	910	1	530	748	948	1318	1555
...	444			843	1238	1443	1	1	1	910	2	547	746	945	1315	1553
...	446			845	1240	1445	1	1	1	910	3	548	744	943	1313	1551
...	448			847	1242	1447	3	3	3	910	4	549	742	941	1311	1549
...	491	558	723	852	1247	1452	7	7	7	978	5	540	742	938	1306	1544
...	455	603	728	858	1253	1458	10	10	10	976	6	535	738	930	1300	1539
...	457					1459	10	10	10	976	7	533	733	930	1300	1538
...	458						11	11	11	976	8	531				1536
...	500						11	12	12	976	9					1534
...	502						11	13	13	976	10					1532
...	504						13	15	13	977	11	528				1529
...							13	15	14	960	12					1528
...	506						15	17	15	960	13					1526
...	508						16	18	16	960	14					1524
...	509						17	19	17	960	15					1523
...	515						17	19	17	960	16					1522

☒ jede v pracovních dnech
 ① jede v pondělí

③ jede ve středu
 ⑤ jede v pátek

☒ spoj zastávkou projíždí
 spoj jede po jiné trase

☒ nejede od 23.12.20 do 31.12.20
 ☒ nejede 6.7.20, 28.9.20, 28.10.20, 17.11.20, od 23.12.20 do 1.1.21, 2.4.21, 5.4.21, od 5.7.21 do 6.7.21, 28.9.21, 28.10.21, 17.11.21

☒ nejede od 1.7.20 do 31.8.20, od 23.12.20 do 3.1.21, od 1.7.21 do 31.8.21

Na lince platí tarif a smluvní přepravní podmínky vyhlášené dopravcem, které jsou shodné s tarifem a přepravními podmínkami IREDO. Informace jsou zveřejněny ve vozidlech na lince. Možnost platby elektronickou peněženkou.

Úplné informace o vyčkávání jednotlivých spojů jsou zveřejněny na www.oredo.cz.

Dolní Čermná z nahledu 2021

z nahledu". Fotografie zdarma poskytli: Veronika Jurenková, Jana Smejkalová, Libor Filip, František Mareš, Michal Nastoupil, Josef Nikl, Radek Roller, Ludmila Ešpandrová.

Kalendář lze koupit za 160 Kč v Květince paní Smejkalové a v prodejně na zastávce u paní Markové.

Redakce zpravodaje

Významné životní jubileum oslavili

Eva Dostálková
 Jiří Vávra
 Jaroslav Mikula
 Karel Bilý
 Pavel Křivohlávek
 Věra Tošovská
 Jana Dostálová
 Vladimíra Dvořáková
 Marie Kalousková
 Jiří Eliáš
 Luboš Hrdina
 Hana Petrová
 Jarmila Bajgarová
 František Hylský
 Jaroslav Švehla
 Jaroslava Rebhánová

Všem oslavencům srdečně blahopřejeme a do dalších let přejeme hlavně hodně zdraví.

Vánoční pozdrav nového římskokatolického kněze naší farnosti

Drazí čermenští obyvatelé! Srdečně Vás zdravím jako Váš nový duchovní správce římskokatolické farnosti. Těším se, že Vás snad brzy všechny poznám osobně! Letos je vše jiné, ale aspoň vidíme, že

Foto | L. Ešpandrová

vše není samozřejmostí, a začínáme si možná všeho více vážit. Ani letošní Vánoce nevíme, jaké budou, jestli se budeme moci setkat na vánočních bohoslužbách, jak to bude s návštěvami... Každopádně stále platí, že mít rád bližního svého, vidět potřeby druhých vytváří Vánoce po celý rok, a přitom vidíme, jak je to těžké. Jak je často těžké k něčemu se donutit... donutit se k dobru, k lásce...

Tak nám moc přeji, ať dokážeme vnímat krásu každého člověka, mít k druhému úctu ať je jakýkoliv. Všichni moc dobře víme, jak je to těžké.

Přeji Vám krásné dny adventu, pěkně prožitě Vánoce, a hlavně hodně zdraví, radosti a dobrých lidí kolem Vás nejen v roce 2021. Ať se nám zde spolu dobře žije!

Srdečně žehnám Vám všem a Vašim rodinám a celé naší obci a děkuji za Vaši službu!

Srdečně
P. Jan Lukeš;-)
www.farnostsnu.cz

Rozhovor s p. Janem Lukešem, novým administrátorem farnosti

Otče Jane, už jste pět měsíců „Čermák“. Jak se máte?

Mám se výborně, neboť v našem rodružném povolání – kam nás pošlou, tam jdeme – jsem se dostal na krásné místo mezi milé lidi, do krásného kraje.

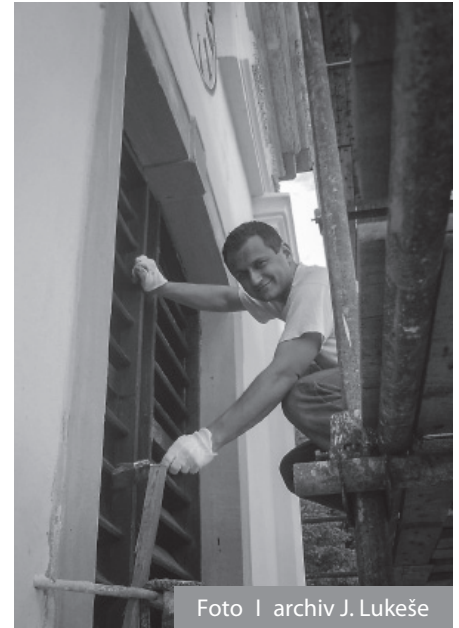

Foto | archiv J. Lukeše

Jsem moc šťastný. Jsem moc rád, že tady můžu být s Vámi a těším se, až Vás všechny poznám!

Povíte nám něco o sobě?

Pocházím z Podkrkonoší z malé vesnice Peřimov. Je to blízko Jilemnice, okres Semily, poblíž je také známý Harrachov, Vrchlabí, Rokytnice nad Jizerou, abych čtenářům trochu přiblížil často asi pro ně neznámý „severní pól“. Aby si čtenáři naši vesnici zapamatovali, tak z legrace říkám, že v ní máme více krav než obyvatel. Nad naším domem, na našem pozemku, za komunistického režimu postavili dva kraviny, tak to bývala i do nedávna pravda.

Jinak vesnice Peřimov má přibližně 250 obyvatel. Takže jsem vesnický kluk. Měli jsme koně, krávu, slepice. Mohl jsem si užívat krásy vesnice, klidu – když zrovna nejezdili kolem traktory, což moc často nebylo.

I teď v posledních letech, když jsem se vracel do Peřimova a šel jsem pracovat do lesa, který je na kopci nad vesnicí, tak si užívám těch nádherných pohledů na hory... Vidím krásně na Kotel, na Lysou horu nad Rokytnicí nad Jizerou apod. Příroda je velechrám, v kterém poznávám a vidím velké dílo Stvořitele - Boha a jak nás má rád, co vše krásné nám dává...

Mám dva mladší sourozence a k nim v posledních letech přibyli dva synovci a pět neteří. Poslední tři neteře jsou narozené v tomto roce, z nichž od bratra to jsou dvojčata.

Foto | L. Ešpandrová

Školní průpravu mám, myslím, vhodnou na faráře: stavební průmyslovku, pak jsem ještě hodně zvažoval o roční praktické výuce zednické, která nám byla nabídnuta, a říkal jsem si, že by se mně jako knězi mohla hodit. Ale nakonec jsem šel na rok a půl na civilní službu do Přířovic v Jizerských horách, kde jsme pracovali především s mládeží, kam mladí mohli jezdit celý rok. Během roku se jich tam vystřídalo víc jak dva tisíce. Také jsme tam dělali, co bylo potřeba. Natíral jsem skoro nejvýše položený kostel v ČR, konkrétně věž kostela, z vysokozdvížného vozíku, podvozek Tatrovky se jaksi začal v tom větru hýbat..., účastnil jsem se sekání opuštěných hřbitovů po Němcích v Sudetech, vyučoval náboženství apod.

Asi to není školou, ale mým založením, že jsem hodně podnikavý a akční, tak doufám, že se nám podaří společně opravit dominantu a chloubu naší obce - čermenský kostel (střechu, fasádu...) a že toho zde spoustu krásného spolu zažijeme!

Také mám průpravu vysoké pedagogické školy v Liberci, učitelství pro 2. stupeň, český jazyk a občanská výchova. Návštěva „pastáku“ na Liberecku, Jedličkova ústavu, praxe ve školách na 2. stupni apod. - na to se nedá zapomenout.

Vaše první mše svatá v dolnočermenské farnosti byla slavnostní, účast věřících opravdu velká. V současné době bohužel vzhledem k pandemii je distanc od účasti na bohoslužbách.

Ovšem úžasnou možností se ukázaly být online přenosy. Co všechno je třeba udělat, aby se takový přenos mohl uskutečnit?

Mít hlavně kuráž do toho jít, protože vím, jak je to časově náročné. Říkal jsem lidem, že se toho trochu bojím, aby u přenosu více nenadávali, než se modlili. Zařídil jsem si větší internetová data na mobilu, koupili jsme zatím levnou kameru, ale i notebook by stačil, účet na YouTube jsem už měl a trochu se s tím naučil... Velikou pomocí je mi pan Pavel Mareš, který mi pomáhá se zvukem. Nyní máme už internet přivedený kabelem. Ale nechci, aby přišli zkrátka Petrovice a Verměřovice, které k nám také patří, tak tam jezdím vysílat mše s notebookem a internetem v mobilu. Nyní se snažíme to stále zlepšovat, ale popravdě už na to nemám moc času. Je to krásné být knězem, a ještě krásnější v tak živé farnosti, ale chci-li zde udělat hodně práce, tak potom moc nestíhám spát.

Na přenosy se můžete podívat na našem webu farnostsnu.cz: klikněte v nabídce na on-line přenosy.

Děkuji za rozhovor, Vám přeji pevně zdraví a nám všem, ať se Vám Dolní Čermná stane domovem.

Děkuji mnohokrát. Jste moc laskavá. Jelikož obyvatel tady není tolik, tak vás snad všechny brzy poznám! Kdybyste cokoliv potřebovali, nebojte se obrátit, když můžu, rád pomůžu! V letošní sezóně se bohužel asi nepotkáme na žádném plese, ani nemáme jistotu

vánočních bohoslužeb, ale věřím, že příležitostí bude ještě dost, a doufám, že tady s Vámi nějaký čas budu. Dělán si legraci, že se mi tady tak líbí, tak tady chci být jako můj předchůdce P. Čeněk Ptáček - pětapadesát let.

Tak to nás těší.

L. Ešpandrová

Před Vánoci vyjde betlémská hvězda

Pondělí 21. prosince 2020 se zapíše do astronomických kronik jako den s velkým „D“ mezi nejpozoruhodnější a nejvzácnější úkazy tohoto století. Planety Jupiter a Saturn najdeme již za soumraku, okolo 17. hodiny, v neskutečně těsné blízkosti. Pohled dalekohledem umožní spatřit obě planety i s jejich měsíci jako jakýsi měsíčně-planetární shluk (pozn. redakce: budou vypadat jako jediný (protáhlý) bod jasného světla). Vyjma planet se totiž v zorném poli ukáží i Jupiterovy měsíce Io, Europa, Ganymedes a Callisto spolu se Saturnovým Titanem, Rheou, Theys nebo Dione (případně dalšími podle průměru dalekohledu). Takto „Velká konjunkce“ obou planetárních obrů a rodin jejich měsíců nastala naposledy 16. července 1623 a znovu se podobného pohledu dočkají až další generace 15. března 2080. Je to tedy vskutku úkaz století! Mimochodem, jednou z teorií o původu Betlémské hvězdy je právě konjunkce planet Jupiteru a Saturnu v Rybách v roce 7 před naším letopočtem. Tehdy se planety setkaly na vzdálenost jednoho stupně, ale stalo se tak třikrát během uvedeného roku (v květnu, září a prosinci). Další z teorií dokonce představuje Betlémskou hvězdu jako konjunkci nejjasnějších planet – Venuše a Jupiteru – v blízkosti hvězdy Regulus v souhvězdí Lva (12. 8. roku 3 př. n. l. na vzdálenost asi 7 úhlových minut) a poté o rok později roku 2 př. n. l., kdy zdánlivě splynuly v jednu ještě jasnější hvězdu, protože 17. června toho roku se k sobě na večerní obloze přiblížily tak, že středy kotoučků byly asi 38“ od sebe, což odpovídá rozeztupu o velikosti kotoučku Jupiteru. Tak či onak, je to krásná symbolika, že se podobného úkazu dočkáme jen tři dny před Štědrým dnem.

Na pozorování to ovšem bude chtít vyjet

někam do hor, či alespoň do míst s ideálně odkrytým jihozápadním obzorem (a samozřejmě perfektním počasím). Dvojice planet bude už v 17 hodin jen nějakých 10° nad obzorem. V 18 hodin, kdy už bude dostatečná tma, se planety snesou ke 3° výšky nad obzor a o půl hodiny později, v 18:30, zapadají. Pokud bude čistý vzduch, nejlepší cestou je vyhlížet planetární setkání ještě za denního světla. Ostatně, maximální přiblížení nastane v 14:24 SEČ, ještě asi hodinu a půl před západem Slunce. Nejvzácnější události jsou holt vždycky velice prchavé... Tak hodně štěstí!

*Petr Horálek,
Česká astronomická společnost*

Kráceno, zdroj: <https://www.astro.cz/clanky/ukazy/v-roce-2020-nas-cekaji-pozoruhodne-i-nesmirne-vzacne-nesbeske-ukazy.html?hledat=saturn%20a%20jupiter%202020#mega-konjunkce-prosinec>

ilustrační foto | betlém V. Vyhnálka

krajín, dáln a samostatně stojících chlívků (Jan Macháček), nebo vkomponovaných do skalních slují (Josef Faltejšek, Josef Krátký, Vincenc Appl). Řezbářství se v jiných obcích a městech našeho regionu rozvíjelo již koncem 18. století. V Čermné tehdy tvořili čtyři lidové řezbáři, téměř současníci...

Řezbářství v obci má i dnes pokračovatele. Je jím bývalý dlouholetý starosta obce pan Vlastislav Vyhnálek... Řezbářství se stalo jeho životním "koničkem". Nádherné a neopakovatelné dokončené dílo mohli v roce 2008 návštěvníci obdivovat na 15. jubilejní (a mé poslední) výstavě betlémů v Dolní Čermné... Tolik kratičky úryvek z obsáhlého článku pana Vladimíra Jansy o čermenských betlémech a jejich tvůrcích (vyšlo ve Vlastivědných listech Pardubického kraje číslo: 4/2017, najdete také na: http://www.kraj.kppardubicka.cz/stranky/cti-prispevky.php?id=Betlemarska_tradice_v_Dolni_Cermne).

Na výstavu betlémů jsme se v předvánoční čas ve škole těšili. Postupně jsme expozici se všemi třídami navštívili a byli jsme vždy překvapeni něčím novým... Výstava betlémů se v Dolní Čermné už bohužel nekoná.

Proto Vás pozvu do Lanškrouna. Novinkou mě vždy každý rok přivítá i lanškrounský betlém osobností z dílny řezbáře pana Bedřicha Šilara. Tento betlém (5 m dlouhý, 2,5 m široký a 1,3 m vysoký, vzniká od roku 2000) každoročně vystavený v lanškrounském muzeu

je unikátní především tím, že zachycuje historii (od 13. st.) i současnost regionu a Lanškrouna. Místní se těší, která figura přibude do vybrané společnosti postav historických i novodobých. Nyní jich bude skoro sedmdesát. A právě rok 2020 (a umělecký záměr pana Šilara) mi umožňuje pomyslně propojit betlémářství, Dolní Čermnou a Lanškroun. Předlohou pro novou postavu betléma se letos totiž stal pan Karel Hrodek, majitel firmy HaS Lanškroun, sponzor muzea a sběratel starých rádií.

Více už nechám na vašem zájmu. O panu Karlu Hrodskovi a jeho sběratelství si přečtete také na: <https://dolnocermna.cz/mestys/muzeum-radii/>. Pana Bedřicha Šilara můžete virtuálně navštívit na: <http://www.bedrichsilara.wz.cz/index.php?co=uvod>. Nebo zhlédnout reportáž v oblíbené Toulavé kameře: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/1126666764-toulava-kamera/207411000320715/>. Knihomoly potěší titul Lanškrounský betlém osobností ze sbírek Městského muzea Lanškroun z dílny řezbáře Bedřicha Šilara (vydalo Městské muzeum Lanškroun, 2012). Kdo by chtěl rychle a přesně vědět, jaké figury v betlému jsou, potěší ho přehled na: <https://lanskrounsko.cz/cz/9653-betlem-osobnosti-2020>. Lanškrounský betlém bude vystaven do ledna 2021 v městském muzeu.

Olga Liprová

Betlémské světlo 2019

V den, kdy píšu tento článek, ještě nelze s jistotou říct, jak budeme moci Betlémské světlo k vám, do vašich domovů, doručit.

Dne 13. prosince 2020 bude Betlémské světlo předáno na hraničním přechodu Drasenhofen – Mikulov. A následující sobotu, 19. prosince 2020, bude rozvoz Betlémského světla po republice. My, skauti, zajistíme, abychom ho dovezli až sem k nám. Jak bude vypadat předávání plamínku i vám dáme zavčas vědět na vývěskách, nebo se nás nebojte zeptat. Rádi bychom vám tento dárek, Betlémské světlo, zanechali jako symbol přátelství a naděje.

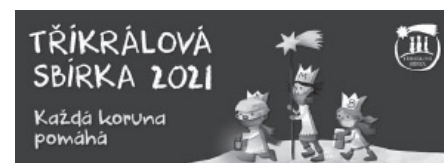
*Za 6. oddíl Dolní Čermná
Veronika Kubíčková*

Betlémářská tradice

„V Čermné (nyní Dolní Čermné) se koncem 19. století a v první polovině 20. století rozvinula tradice lidového řezbářství, především vyřezáváním figurek betlémů, zhotovování betlémských

Tříkrálová sbírka 2021

Na začátku ledna proběhne tradiční Tříkrálová sbírka pořádaná Charitou ČR. Její výtěžek je určen především na podporu charitních služeb v našem regionu. Tříkrálová sbírka (TS) je největší celostátní dobrovolnická akce.

6. ledna slavíme svátek „Zjevení Páně“ neboli „Tří králů“ a připomínáme si příchod tří mudrců do Betléma, kam se přišli poklonit narozenému Ježíškoví. Na tuto tradici navázala i Tříkrálová

archivní foto z roku 2015

sbíрка Charity ČR. 21. ročník této sbírky bude mimořádný, protože i doba je mimořádná. Poprvé v historii bude možné přispět na práci Charit i do virtuální kasičky. Malí koledníci totiž možná v lednu k našim dveřím nepřijdou a nezaspívají „šťěstí, zdraví vinšujem vám...“. Přesto ale můžeme, když se rozhlédneme kolem sebe, zažít pocit vzájemnosti, solidarity a radosti a právě to je největším posláním sbírky: zapojení se do řetězu lidské sounáležitosti a možnost přispět prostřednictvím organizací Charit potřebným.

„Člověk je bohatý tím, co učinil pro druhé.“ (J. W. Goethe). Služby Oblastní charity využívají mladí i staří – lidé čelící nemocem, zdravotním potížím, samotě či chudobě. Také stabilní rodina je základní životní jistota každého člověka a právě podpora rodiny je jedním z hlavních cílů činnosti zdejší Charity. I v tomto ročníku Tříkrálové sbírky podpoří dárci tyto charitní služby na Orlickoústecku:

- Sociálně terapeutické dílny
- Domácí hospicovou péči
- Pečovatelské služby
- Rodinná centra
- Sociálně-aktivizační služby pro rodiny s dětmi
- Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež
- Občanskou poradnu
- Zařízení pro osoby bez přístřeší
- Dar na realizaci humanitárních projektů v zahraničí
- Přímou pomoc lidem v nouzi

V roce 2020 se v orlickoústeckém okrese vybralo 3 194 346 Kč. 65 % výtěžku se vrátilo do našeho regionu a využilo

zejména v Charitních pečovatelských službách, Sociálně aktivizační službě pro rodiny s dětmi, dále v Rodinném centru Mozaika a Nízkoprahovém zařízení pro děti a mládež Street, jejichž cílem je posílení základních funkcí rodiny, prevence problémů v rodině, sociálního vyloučení nebo pomoc při začleňování dětí do kolektivu. Další podíly byly určeny na projekty Diecézní charity HK (15%), na zahraniční humanitární fond Charity ČR (10%), na režii Tříkrálové sbírky (5%) a projekty Charity ČR (5%). Bližší regionální informace k TS a k činnosti Oblastní charity naleznete na www.uo.charita.cz, obecné informace k Tříkrálové sbírce najdete na www.trikralovasbirka.cz

Markéta Drmotová

tel.: 465 621 281,

e-mail: propagace@uo.hk.caritas.cz

Svátek slabikáře

Tak jsme se přece dočkali. Po měsíci distanční výuky se mohli vrátit žáci 1. třídy do školy. Během tohoto měsíce děti doma za pomoci rodičů zvládly čtení prvních slabik a slov. Po úspěšném dokončení čtení v Živé abecedě byla žákům předána první kniha – krásný, barevný Slabikář. Tento velký den jsme oslavili 20. listopadu. Celé dopoledne jsme si formou her hráli s písmenky. Nemohl chybět ani sváteční dort, na

Foto | p. Moravcová

kterém si všichni pochutnali. Věřím, že si tento den děti náležitě užily. Ještě jednou bych chtěla touto formou poděkovat rodičům za jejich trpělivost při distanční výuce, která byla zvláště u prvňáčků velice náročná.

Ivana Moravcová

Foto | L. Ešpandrová

Vánoční stromek

S blížící se dobou adventu a Vánoc máme v MŠ napilno. Již po několikáté vyrábíme ozdoby na vánoční stromek,

kteří kráší náměstí při Mikulášském jarmarku a potom i budovu úřadu městyse. V tomto zvláštním roce se tradiční jarmark nekonal, a tak naše ozdoby vykrájené ze samotvrdnoucí hmoty, lepené ze dřívka a zdobené korálky putovaly přímo do budovy úřadu, kde si je můžete prohlédnout hned u vchodu.

Slavěna Adamcová

Krabice od bot

Děti z druhé třídy se opět rozhodly darovat svým méně šťastným kamarádům dárečky do krabice od bot a připojit se tak k velké stejnojmenné charitativní akci.

Donesly dárečky pro jednu holčičku a jednoho chlapce. Krabice byly plné k prasknutí, tak věříme, že udělají radost.

Dana Kačerovská

Preventivní programy pro žáky 1. stupně

Kamarádem být, kamaráda mít, Jsme parta, Jsme tým, Plavba po moři, Říkat ano, říkat ne; jsou názvy preventivních programů, kterých se na začátku prosince zúčastnily všechny třídy 1. stupně naší základní školy. Program pro nás nachystali lektoři ze sdružení ACET.ČR, kteří s každou třídou strávili dvě příjemné hodiny. Mladší děti ve dvouhodinovém zá-

žitkovém bloku objevovaly hodnoty spolupráce, upevňovaly kamarádství a rozvíjely empatii a prosociálnost. Starší žáci se zaměřili na rizika používání internetu a na správný a zdravý vztah k autoritám.

Petra Řeháková

Přírodovědný a Matematický klokan

I v době distanční výuky žáků se konaly vědomostní soutěže. Například Přírodovědný a Matematický klokan.

Přírodovědný klokan má v žácích 8. a 9. třídy vzbudit zájem o technické a přírodovědné obory, např. fyziku, matematiku, biologii, chemii a zeměpis. Dále jim pomůže zjistit, jak na tom jsou v porovnání s jinými studenty ostatních škol našeho okresu či kraje. Díky různorodosti otázek odhalí, v kterých oblastech jsou silní a v kterých tápají, potřebují své znalosti ještě doladit. Každý soutěžící měl na vypracování dvacet čtyři úkolů zhruba čtyřicet minut a také dostal do začátku dvacet čtyři bodů. Otázky byly rozděleny dle obtížnosti do tří kategorií, ty byly bodované třemi, čtyřmi a pěti body. Za dobře zodpovězenou otázku žák získal příslušné bodové ohodnocení, za špatně zodpovězenou otázku se mu jeden bod odečetl. Nejlepšími řešiteli se stali Tereza Čadová (9. třída), Aleš Jansa (8. třída).

Matematického klokana se účastní všechny třídy ZŠ (kromě 1. třídy). Každoročně se tato soutěž koná až v březnu,

ale díky tomu, že se minulý rok na jaře zavřely školy, pořadatelé nechtěli nechat nic na náhodě a rozhodli se tuto vědomostní soutěž vyhlásit již na podzim. Vše probíhalo, tak jak mělo. Bohužel přišla druhá vlna epidemie a některé z tříd již nestihly úkoly vypracovat prezenčně. Byla naštěstí připravena i online forma, přesto ne všechny zbývající třídy tuto možnost využily. Zadávání i vypracování bylo totiž pro všechny strany náročné. Všem zúčastněným patří poděkování. Po zpracování výsledků byla vytvořena tabulka s úspěšnými řešiteli a zaslána okresnímu koordinátorovi této soutěže, který po zpracování předává výsledky dále koordinátorovi Pardubického kraje. Nakonec ještě jedna velká gratulace všem soutěžícím.

Eva Krsková

Podzimní soutěže s matematikou a informatikou

Stejně jako v minulých letech se naši žáci směle pustili do všech matematických a logických úloh v tradičně vyhlášených soutěžích.

V říjnu to byla Logická olympiáda, soutěž pořádaná Mensou České republiky, založená na logických úlohách, jejichž řešení vyžaduje samostatný a kreativní přístup. Logická olympiáda je svým pojetím unikátní soutěží, protože se nejedná o znalostní soutěž, ale o soutěž rozvíjející především schopnost samostatného logického uvažování. Z naší školy se do soutěže zapojilo devět žáků z prvního stupně a devět žáků druhého stupně. Další informace naleznete na: <https://www.logickaolympiada.cz/>.

V listopadu si děti vyzkoušely soutěž IBOBR. Tato soutěž si klade za cíl seznámat žáky a jejich učitele s tím, co to jsou informatické otázky a problémy, a že informatika není totéž co ovládání počítače. Soutěží se v pěti věkových kategoriích od 4. ročníku ZŠ až po maturitní ročníky SŠ. Žáci odpovídají na otázky z oblasti informatického myšlení, algoritmizace, porozumění informacím, řešení problémů a digitální gramotnosti. Soutěžící vyplňují online test, v němž vybírají z několika odpovědí, nebo přemísťují objekty na obrazovce. Nejlepší výsledky dosáhli M. Ptáček (5. ročník),

Foto | archiv ZŠ

T. Junková (7. ročník) a M. Křivohlávek (9. ročník). Více na: <https://www.ibobr.cz/>. Další soutěž, která v tuto chvíli stále probíhá, je BRLOH. Je to zábavná týmová soutěž plná logických her pro žáky základních škol a nižších gymnázií. Má tři internetová kola, semifinále pro úspěšné týmy a finále se spoustou cen. Z naší školy soutěží dva čtyřčlenné týmy – jeden z osmé a jeden z deváté třídy. Podrobnosti na: <https://www.brloh.math.muni.cz/>.

Jsem ráda, že se děti zapojují do soutěží a jsou v porovnání s ostatními úspěšní. Ve většině soutěží nerozhodují naučené znalosti, ale schopnost aplikovat je v neobvyklých úlohách, dochází k rozvoji samostatného uvažování a pohotového rozhodování. Přeji všem hodně úspěchů, radost z vyřešených úloh a věřím, že se jim získané dovednosti budou hodit i v běžném životě.

Zdeňka Pupíková

Sametová revoluce očima školáků

Na oslavy Sametové revoluce se naši žáci připravovali už dva týdny s předstihem. Celý druhý stupeň se zapojil do vytváření projektů právě na téma oslavující 17. listopad. Děti sbíraly informace ze všech možných dostupných pramenů a materiálů. Četly komiks Trikolora od Martina Šinkovského, dívaly se na záznamy z demonstrací, vyhledávaly na internetu, sbíraly fotografie, bavily se u známé scénky Hodina dějepisu, ve které vystupují Kaiser a Lábus, zpívaly si s Martou Kubišovou. A samozřejmě všichni mluvili s pamětníky - s prarodiči, rodiči či známými o tom, jak tuto událost vnímali oni sami.

Většina žáků si dala velikou práci s tím, aby byl projekt perfektní. Malovali, vyráběli, lepili, prostě zapojili všechny dovednosti, aby právě jejich úsilí získalo to nejlepší hodnocení. Nakonec vzniklo mnoho krásných výtvarů, které potěší nejen oko, ale při četbě některých osobních příběhů, chytanou čtenáře i za srdce. Když si projekty prohlédnete, uvidíte, že v naší škole máme velké bojovníky za svobodu a demokracii, kteří dokáží svoje postoje vyjádřit pastelkou, fixou či štětcem.

Gabriela Vašíčková

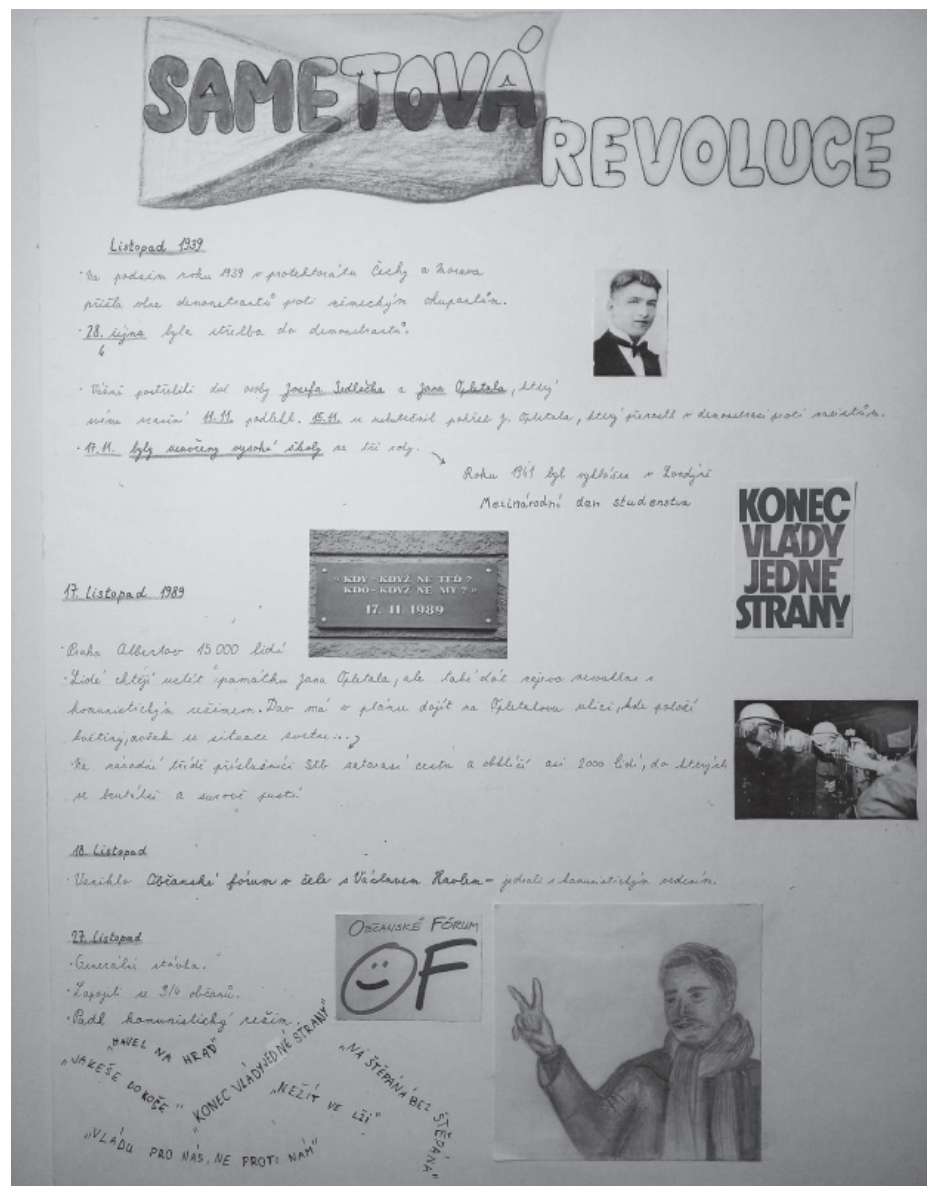
Distanční výuka žáků v Dolní Čermné

Lišilo se nějakým způsobem distanční vzdělávání v první jarní a ve druhé vlně pandemie?

Jaro, to byla metoda „hodím tě do vody a plav“. Situace byla pro učitele, rodiče i žáky naprosto nová. Všichni jsme se museli zamyslet nad tím, jak distanční výuku vést tak, aby byla pro všechny co možná nejefektivnější. Sami jsme si vytvořili jakýsi „návod“, jak učit děti bez jejich fyzické přítomnosti ve škole. Chybělo technické vybavení, i proškolení pedagogů. Výuku ztěžovala i „dobrovolnost“ vzdělávání a školní docházky a ani hodnocení žáků nebylo zcela objektivní. Využívali jsme program Bakaláři, v do-

kumentech sdíleli prezentace, zápisy a úkoly. Žáci měli všechny informace pohromadě.

Na podzim už to bylo jiné, věděli jsme, jak žáky vzdělávat na dálku. Výuka byla z rozhodnutí MŠMT povinná, ministerstvo vydalo metodiku, kterou se distanční výuka řídila. Pro výuku v online prostředí jsme využili aplikaci TEAMS, školení k této aplikaci jsme absolvovali už na jaře pod vedením velmi zkušeného lektora (patří mu velké poděkování). Rozvrh hodin byl velký oříšek, pro každou kombinaci tříd (všichni, doma, 1., 2. ve škole, rotační výuka na 2. st...) je potřeba jiný, ale díky tomu žáci přesně vědí, kdy mají online hodinu a kdy samostudium. 1. stupeň, včetně moc šikovných prvňáčků, se s paní učitelkou viděl přes počítač jednou denně, velké děti třikrát za den. Prostor TEAMS

nabízí, jednoduché odevzdávání práce, možnost kontrolovat při on-line hodině, jak žáci pracují doma, chatování, zadávání a opravy úkolů i testů.

Potřeboval od školy nějaký žák materiální nebo technickou pomoc v období distančního vzdělávání?

Distanční výuka má velmi mnoho úskalí, ať už to je nedostatečné vybavení technikou, rychlost internetového připojení, čas rodičů, vnitřní motivace žáků a s tím spojená neochota se zodpovědně vzdělávat v domácím prostředí. Škola pomohla zápůjčkou počítačů do několika rodin, kde bylo nutné řešit více hodin online výuky zároveň. Nejvíce problémů způsobilo pomalé připojení k internetu.

Dokážete dnes říci, do jaké míry narušilo distanční vzdělávání výuku a jak dlouho bude trvat, než se vše dožene?

To myslím nedokáže říct vůbec nikdo, vše je hodně individuální. Děti mají učivo málo procvičené, nemají na co navazovat - chybí jim podrobné vysvětlování s důrazem na stěžejní látku. Jsou oblasti učiva, které se bez prezenční výuky hůře vysvětlují, předměty jako chemie, biologie, prvouka či fyzika se opírají i o praktické ukázky, jež žákům probírané učivo dokreslují. Distanční výuka celkově chod školy zcela jistě ovlivnila, v náročnějších předmětech (jako např. v matematice) je zpoždění v učivu i dvouměsíční a nezažité učivo se bude muset častěji opakovat, což bude ukrajovat čas na výklad nové látky. V neposlední řadě je třeba říci, že člověk jako tvor společenský potřebuje kolem sebe mít kolektiv, potřebuje se socializovat. Dětem chybí i učení nápodobou od sebe navzájem, předhánění se, kdo bude lepší, rychlejší, originálnější, okamžitá zpětná vazba. Podle nás je velký problém, zejména u menších dětí, obrovský nedostatek návyků spojených s prací ve škole, s kázní a spoluprací mezi dětmi, například 2. třída v tuto chvíli půl svého žákovského života strávila sama doma u počítače.

Vítají žáci volnější režim spojený s distančním vzděláváním, nebo se těší do tříd stejně jako jejich učitelé?

Děti, jako snad každý z nás, volnější režim vítají. Ti, kterým chybí vnitřní disciplína i zodpovědnost za svou práci (doma moc nepracovali), mají obavy, jak

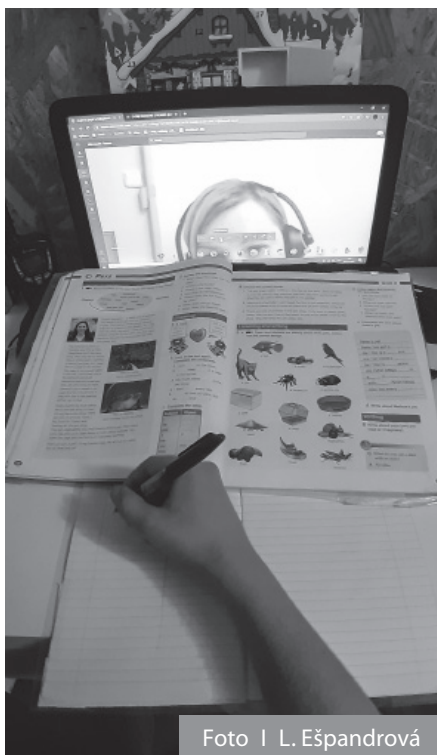

Foto | L. Ešpandrová

budou po návratu k běžnému režimu stíhat, ale velká většina se do školy určitě těší, především na kamarády.

Přineslo distanční vzdělávání i něco pozitivního?

Už naše babičky říkaly, že všechno špatné je k něčemu dobré. Děti pochopily, že výpočetní technika se dá užívat i na jiné věci, než pouze k hraní her. Všichni, žáci i učitelé, udělali nesmírný pokrok ve využívání informačních technologií. I menší děti umí komunikovat přes chat, snaží se dodržovat základní pravidla správné konverzace – oslovit, pozdravit se, podepsat, lépe si plánují svůj čas. Chtěla bych dodat, že naši žáci a jejich rodiče zaslouží velkou pochvalu za to, jak si s touto nelehkou situací poradili, byli nám velkou oporou, byli prostě skvělí. Jen opravdu pár dětí to vzalo jako prázdniny navíc.

Naše škola je zvyklá za všech okolností táhnout za jeden provaz a je tomu tak i nyní. Když jsem byla požádána Ivou Hamplovou o rozhovor k distanční výuce, oslovila jsem i své kolegyně a v odpovědích jsou uvedeny postřehy nás všech. Ráda bych poděkovala i všem zaměstnancům školy za úžasný přístup, nelehkou práci a hledání těch nejlepších řešení ve prospěch našich dětí. Přeji všem krásné a pohodové svátky a v roce 2021 opravdu hodně zdraví.

Děkujeme za rozhovor a všem pracovníkům školy přejeme v novém roce především pevné zdraví, aktivní žáčky a radost z dosažených pracovních a osobních úspěchů.

Na otázky Ivany Hamplové odpovídala Jitka Beranová, ředitelka základní školy

Květinový den 2020 Ligy proti rakovině trochu jinak

V nezvyklém termínu, na konci září, proběhl 24. ročník veřejné sbírky známé jako Květinový den. I v Dolní Čermné tradičně pod „taktovkou“ členek místní organizace ČČK.

V den sbírky nabízelo kytičky po celé ČR téměř 8000 dobrovolníků, kteří ke kytičkám se zelenou stužkou dárčům předávali i letáček s informacemi o prevenci rakoviny ledvin a močového měchýře. Pozměněný byl nejen termín akce. Na výjimečnou situaci v ČR Liga reagovala hledáním nových míst k nabízení kytiček, aby tak nahradila zákonitě menší počet dobrovolníků v ulicích. Lidé mohli získat kytičky např. na kontaktních místech dopravních podniků některých měst, v obchodech, v kavárnách, obecních úřadech, lékárnách, informačních centrech, květinářstvích, celkem na více než sto čtyřiceti místech. Novou strategii zvolila Liga i při distribuci preventivních letáků. Díky spolupráci s hypermarkety Albert a sítí kin CineStar obdrželi všichni zákazníci při nákupu a návštěvníci filmových představení letáček, který se obvykle přidává pouze k zakoupeným kytičkám. Veškerý materiál před sbírkou i po ní zdarma distribuovala přepravní společnost DPD, bylo to přibližně 2500 zásilek. Dobrovolníci pak vaky s vybranou hotovostí odevzdávali na pobočkách České pošty. Na sbírkovém účtu se podařilo shromáždit 12 793 369 Kč. Z dárcovských SMS Liga dosud získala 826 686 Kč. Skutečnost, že se celková částka přehoupla přes 13 000 000 Kč, je považována za malý zázrak. Je to zásluha ochotných dobrovolníků a především štedrých dárců. Poděkování je letos o to upřímnější, neboť akce probíhala ve složité společenské situaci poznamenané koronavirem. I my tímto chceme poděkovat občanům Dolní Čermné, kteří ani letos nezklamali a svými příspěvky podpořili boj proti rakovině.

V září však celá akce neskončila. Pokud jste si nestihli kytičku koupit a chcete podpořit projekty Ligy proti rakovině, stále ještě můžete pomoci koupením e-kytičky za DMS. Za poslanou dárcovskou SMS můžete získat kytičku v elektronické podobě. Nebo můžete poslat svůj příspěvek na sbírkový účet Českého dne proti rakovině 6500065/0300.

Za místní organizaci ČČK Zdena Mikulová

Výlov rybníka

K listopadu patří každoroční výlov rybníku, ten letošní se konal v sobotu čtrnáctého. Už zřejmě nezjistíme, kolikátý že to výlov byl. Rybník byl založen v roce 1450 a jeho rozloha je asi 14,5 ha.

Výlov je u nás podzimní událostí, obvykle doprovázenou množstvím prodejních stánků, atrakcí pro děti, ale především prodejem rybích pokrmů a živých ryb. Nenechají si ho ujít místní, ani lidé z širokého okolí.

Letos byl vzhledem k protiepidemickým opatřením povolen pouze prodej ryb. Počasí bylo pravé listopadové, pošmorné a deštivé, přesto se nás na hrázi rybníka vystřídal během dopoledne (zákazníků nebo pouhých diváků) dost.

Ryby vylovené ze zatažené sítě v lovisku třídili rybáři do kádí, které pak byly většinou odvezeny do sádek, některé však byly odnášeny do stánku k prodeji. A to pak byla příležitost podívat se, cože to v tom čermenském rybníce žije. Viděli jsme kapry, štiky, sumce, tolstolobiky, amury i okouny.

Na všechnen ruch na rybníce dohlížely

Foto | L. Ešpandrová

z výšky volavky, labutí rodinka se krátce před výlovem uchýlila na poldr u kempu. Příští výlov rybníka bude zase za rok, doufejme, že snad v čase příznivějším a v tradiční podobě, jak jsme po léta zvyklí.

L. Ešpandrová

AZAS v roce 2020

Začátek i konec letošní sezóny jsme bohužel neměli ve svých rukách. Přesto jsme rádi, že sezóna, i když zkrácená, mohla proběhnout.

Květnové a červnové pobyty byly zrušeny, stejně tak i sportovní a kulturní akce tradičně v areálu pořádané. Do sezóny jsme naskočili až poslední víkend v červnu, kdy nám vládní nařízení povolila za přísnějších hygienických podmínek plný provoz otevřít. Proběhla letní soustředění, rodinné dovolené a v září adaptační kurzy. Říjnové pobyty již byly zrušeny.

Koronavirová situace měla vliv i na

pozvolný vstup restaurace do sezóny. Provoz sportoviště byl zahájen s více jak měsíčním zpožděním.

Důležité je, že jsme mohli otevřít a nabídnout klientům naše služby. Sport a všeobecně pohyb i pobyt na čerstvém vzduchu, v přírodě. Víc než kdy jindy byly tyto naše služby klienty vyhledávány.

Mám velkou radost, že se nám podařilo převést rezervaci multifunkčního hřiště a plážového volejbalu do online podoby. Přehled aktuálního obsazení sportoviště, rychlá rezervace i možnost využít na tyto služby příspěvku zdravotních pojišťoven - samá pozitiva!

Zvýšené hygienické požadavky nás (kromě četnějšího úklidu společných prostor) přiměly otevřít „nové“, sociální zařízení pro ubytované v chatkách. Toalety, původně určené pro kulturní a sportovní akce v areálu, zvýšily kapacitu i standard služeb. I díky tomuto navýšení budeme moci od příštího roku rozšířit naše služby o ubytování klientů v karavanech a obytných vozech (bez elektrické přípojky), ubytujeme i zájemce s vlastním stanem. Reagujeme na poptávku po těchto službách, které jsme doposud nemohli poskytovat. Vše s ohledem na naše možnosti i obsazenost ubytovacích kapacit.

Rádi bychom do areálu vrátili školy v přírodě, ozdravné pobyty. Navzdory současné situaci a vystavené stopce aktuálně všem těmto pobytům oslovujeme školy s nabídkou tohoto pobytu. Není jednoduché přimět školy změnit „zajeté“ místo svých pobytů..., ale nevzdáváme se. Ke kvalitnímu zázemí areálu, krásné přírodě a pobytu na čerstvém vzduchu jsme přidali nabídku doprovodného programu. V tyto projekty věříme, jinak bychom jim nevěnovali tolik pozornosti. Přestože žijeme v době sociálních sítí

Foto | L. Ešpandrová

a online komunikace, je to především osobní kontakt a doporučení, které přiměje ke změně – minimálně se nad změnou zamyslet. A tak bych Vás ráda požádala. Pokud byste mohli, měli možnost se o našem areálu zmínit, děkuji Vám.

Plánů týkajících se areálu máme spousty a postupně je realizujeme. Pravidelným kolemjdoucím určitě neuniklo kácení přestárých či jinak nebezpečných stromů a keřů v prostorách minigolfu. Kácení je součástí obměny zeleně areálu. Z jara zde bude vysazena zeleň nová.

Areál je v současné době uzavřený. Společně s TJ hledáme řešení, jak celý areál ochránit před vandaly a osobami, které narušují provoz areálu a pravidelně po sobě zanechávají nepořádek.

Poklidné vánoční svátky a především zdraví v roce 2021. Těšíme se na Vás v nové sezóně.

Katka Veselá

V letošním roce toho Jitřenka moc nestihla

Letošní rok pomalu končí a s touto dobou se dříve neodmyslitelně pojila potřeba jakéhosi bilancování. Jaká však změna pro tento rok. Na první místo, a to zcela po právu, se dostalo zdraví. To vlastní, našich blízkých i samozřejmě všech obecně.

I soubor Jitřenka měl pro letošní rok poměrně smělé plány, z nichž největším byl bezesporu odlet na hostování v Panamě počátkem července. Obdobně i pořádání 32. ročníku Mezinárodního folklorního festivalu Čermenské slavnosti, kterého se měl účastnit i soubor z Mexika. Po dvaatřiceti letech došlo poprvé k přerušení kontinuity pořádání tohoto svátku lidového umění v Dolní Čermné. Společně jsme si alespoň tradičním večerem při cimbalu v pátek 19. června slavnosti tak trochu zažili - alespoň tímto jediným setkáním.

Byly nasmlouvané i další festivaly, jako např. v Dolní Lomné. Moc jsme toho nestihli, soubor se dvakrát představil v Moravské Třebové a největší akcí zůstala Jízda králů v Doloplazech. Byla samozřejmě plánována také řada vystoupení pro adventní čas, ale i z toho sešlo. Nedá se nic dělat, zdraví je přednější a o tom nelze pochybovat. Pochybovat lze pou-

ze o prováděných opatřeních, ale není to jednoduché. Respektive jednoduché to je, pokud nemusím nést odpovědnost za vyhlášená opatření.

Ale dost polemiky, až čas ukáže, jak jsme si vedli doopravdy. Máme tu konec roku, který je zcela jiný než ty předchozí. Jiné je proto i přání do nového roku. Pevně zdraví a nepodléhat špatným myšlenkám, však se to zase obrátí k lepšímu. I když už to nebude stejné, určitě nás toto období poučí a naznačí, i jak je tomu ve skutečnosti s pomyslným žebříčkem hodnot. A pevně věřím, že jakmile bude situace příznivá, určitě se uvidíme na některé z akcí Jitřenky. Nyní bychom si mohli maximálně společně „mlčet“ z roušky do roušky. Beze zpěvu

to není ono.

Vážení čtenáři, za soubor Jitřenka Vám všem ještě jednou přeji pohodu, hezké prožití vánočních svátků a v novém roce hlavně to zdraví.

Petr Ryba

Divadelníci v době opatření

Jak jsme vás již informovali, na letošní jaro jsme pro vás připravili pohádku „Čáry báby Cotkytle“. Bohužel těsně před generálkou, v souvislosti s výskytem onemocnění covid -19, vláda vyhlásila opatření, která nám znemožnila naše čtyřměsíční snažení dovést do ký-

Foto | L. Ešpandrová

ženého konce.

Proto jsme přípravu přerušili a dohodli se, že v případě příznivého vývoje budeme pokračovat až na podzim. Mezi tím jsme dostali nabídku zahrát si v Lanškrouně v zámeckých zahradách koncem srpna v rámci kulturního léta. Proto jsme obnovili zkoušky hned po začátku srpna a vystoupení v Lanškrouně jsme pojali jako předpremiéru. Ohlasy byly příznivé, a proto jsme se ze všech sil pustili do příprav premiéry.

Ta proběhla koncem října v Orlovně. Jak se nám povedla, ať si zhodnotí diváci. Jestli se bavili tak, jako my při zkouškách, pak můžeme být spokojeni.

Je pravda, že diváků přišlo méně, než při našich minulých představeních (o to větší náš dík si zaslouží!), ale nelze se divit, že po zkušenostech z jarních opatření a při perspektivě „slibované“ druhé covidové vlny mnoho potenciálních diváků z důvodu bezpečnosti raději zůstalo doma. Nakonec ona slibovaná druhá vlna opravdu přišla a naše další nasmlouvaná představení tak již podruhé zhatila.

Tak jak dál? V současné situaci se příliš plánovat nedá. Za nás plánuje epidemie a vláda. Přesto vycházíme z toho, že když podmínky dovolí a my jsme už tolik energie do inscenace vložili, budeme pokračovat na jaře. Máme resty v okolních obcích a neměla by chybět tradiční derniéra. Pokud však nepůjde hrát ani na jaře, pak budeme muset velmi zvažovat, jestli budeme moci produkci odložit až na další podzim.

Za SDO Aleš Hampel

Vánoční přání

Všem našim kolegům a příznivcům přeje-me, alespoň v rámci „proticovidových“ opatření, příjemné a klidné prožití vánočních svátků, hodně štěstí a v této době hlavně zdraví po celý rok 2021.

Výbor SDO Dolní Čermná

Sousedský ples

Oznamujeme, že vzhledem k současné epidemiologické situaci a jejímu výhledu nebudeme v lednu 2021 pořádat Sousedský ples.

Věřme, že se náš život co nejdříve vrátí

k normálu, ze současné situace se všichni poučíme a Sousedský ples 2022 bude!

Výbor SDO Dolní Čermná

Čapí sezóna 2020

Od roku 2014 pravidelně kontrolujeme a kroužkujeme čápy bílé na patnácti hnízdech na Lanškrounsku. Za tuto dobu se nám podařilo označit celkem 182 mláďat čápů bílých, průměrně tedy 26 mláďat ročně. V celé České republice je ročně označeno kolem 500 mláďat čápů bílých. V roce 2020 jsme okroužkovali celkem 25 mláďat na deseti hnízdech. Letošní sezóna byla tedy mírně podprůměrná (na dvou hnízdech bylo pouze jedno mládě, na třech hnízdech dvě mláďata, naopak na hnízdech ve Verměřovicích, Třebovicích a Žichlínce byla celkem čtyři mláďata). Deštivé a chladnější počasí zejména v květnových dnech mláďatům čápů moc nesvědčí. V Dolní Čermné byla sice obsazena obě hnízda, úspěšně čápi vyvedli mláďata pouze na hnízdě na komíně v Areálu výroby krmných směsí (dvě mláďata). Na hnízdě na komíně Restaurace „C“ sice čápi zahníždili, ale mládě bylo nalezeno pod komínem mrtvé.

Dlouhodobější kroužkovací úsilí nám přináší i množství zpráv o pohybu „našich“ čápů. Již pátou sezónu (od roku 2016) hníždila samice čápa na hnízdě hotelu Kamélia ve slovenském městě Lúčivná (279 km od Dolní Čermné). Tohoto čápa jsme kroužkovali jako mládě 8. 6. 2009 na hnízdě v Areálu výroby krmných směsí v Dolní Čermné. Podob-

ně jiná samice čápa, kroužkovaná jako mládě v roce 2013 na hnízdě restaurace „C“ v Dolní Čermné, hníždila v roce 2020 v Gemerské Panici na východním Slovensku (322 km). Na stejném hnízdě úspěšně vyvedla mláďata už v roce 2019, v předchozích letech (2017 a 2018) byla pozorována v okolí Košic). Zprávu jsme dostali i o dvou mláďatech čápů, která jsme kroužkovali v roce 2019. Mládě z hnízda u kostela v Tatenicích se v letošní sezóně zdržovalo ve středním Polsku (pozorováno na třech různých místech v období od 3. 6. do 12. 7.). Druhé mládě, které se vylíhlo v roce 2019 na známém hnízdě na sloupu NN u Dařílkových v Žichlínce, bylo 14. 8. pozorováno v jižním Polsku. Zajímavá hlášení však nejsou jen ta zahraniční. Jeden z rodičů čtyř čápů z hnízda v Matějské škole v Lukové byl námi kroužkovan 10. 6. 2014 na hnízdě v Třebovicích. Budeme se těšit na další kroužkovací sezónu a netrpělivě očekávat zprávy o okroužkovaných čápech. Třeba se nám podaří získat informace z jihoafrických zimovišť, kde už teď čápi přezívají evropskou zimu. Chtěli bychom poděkovat Lukáši Jiráskovi za pomoc při kroužkování čápů.

Místní ornitologická skupina

Ptačí hodinka

O víkend 8. až 10. ledna 2021 proběhne už třetí ročník mapování ptáků na krmítkách, které organizuje Česká společnost ornitologická. Jedná se o akci, která je určena pro širokou veřejnost a podobně

Foto | M. Nastoupil

Foto | L. Ešpandrová

probíhá třeba ve Velké Británii, Německu, Nizozemsku či Rakousku. Princip je velmi jednoduchý. Vyberete si místo k pozorování – nejlépe krmítko s pestrou nabídkou potravy. Kdykoliv v termínu od 8. do 10. 1. 2021 sčítáte ptáky na krmítku během jedné hodiny. Vždy se zaznamenává nejvyšší počet jedinců každého pozorovaného druhu najednou (například v jednu chvíli je na krmítku současně pět koňader, posléze tři a v další moment sedm – zapíše se tedy sedm koňader). Údaje o nasčítaných ptáčích je možné odevzdat elektronicky nebo do papírového tiskopisu (vše je k dispozici na webu ptacihodinka.birdlife.cz – zde jsou i návody na zimní příkrmování, sestavení krmítka a určování druhů ptáků na krmítku). Vaše zpráva se tak může stát součástí výzkumu ptáků na krmítkách, a pokud odevzdáte výsledky elektronicky, získáte navíc certifikát s profilem svého krmítka. Sčítání se může zúčastnit každý a vyplnit tak například s dětmi volný čas. V předchozích dvou ročnících byla nejpočetnějším návštěvníkem krmítek sýkora koňadra. Bude tomu tak i v roce 2021?

Místní ornitologická skupina

Krátké zamyšlení o situaci dnešní české myslivosti v současné občanské společnosti

Vážení spoluobčané. Využívám této možnosti ke krátké prezentaci mého koníčka - české myslivosti. V krátkosti bych vám chtěl přiblížit situ-

aci, ve které se v současné době naše myslivost nachází, co je vlastně jejím skutečným posláním a jak je v současné době zkresleně předkládána veřejnosti. Téměř tisíc let trvá a vyvíjí se činnost, česky tak výstižně nazývaná myslivost. Za uplynulou dobu její existence bylo vytvořeno bezpočet hospodářských, společenských a kulturních hodnot. Přesto se v současnosti objevuje nemalé množství jedinců a společenských iniciativ, které burcují celou společnost proti myslivcům a jejich činnosti v přírodě a mnohdy volají po úplném zákazu této činnosti. Jejich aktivity se časově vymezují pouze na poslední desetiletí, přesto sebevědomě chtějí rozbít to, co se tvořilo a ověřovalo lidmi po tisíciletí. Je smutnou skutečností, že dnes velká většina občanské společnosti o smyslu

myslivosti a lovu tak málo ví. Sdělovací prostředky veřejnost informují o myslivosti, jen pokud se stane nějaká tragédie, nebo někdo z myslivců poruší zákon, nebo mez dobrého chování. Je to naprosto stejné, jako kdyby informace o motorizmu představovaly jen zprávy o nehodách a o chování neukázněných a podnapilých řidičů. Smutnou realitou je bohužel i to, že se obecně snižují znalosti o přírodě, zoologii a myslivosti u většiny občanů.

Hlavním posláním myslivosti a myslivců je ochrana, chov, péče o zvěř, ochrana životního prostředí, zlepšování úživnosti honitby, příkrmování, napájení, péče o zdravotní stav, umělý odchov zvěře a regulace zákonem povolených predátorů. V dnešních změněných životních podmínkách se zvěř bez péče myslivců neobejde, a některé druhy zvěře by tu už ani nebyly.

Co se vlastního lovu týče, dovolím si v této souvislosti citovat jednoho z velkých českých velikánů, a to Jana Wericha, který v rámci jednoho svého jaderného moudra pronesl: „Lov a zabíjení není totéž a ti, kdo si to pletou, jsou volové.“

Lov je přirozenou vlastností člověka a kultivoval se po dlouhá tisíciletí. Je nutný k regulaci zvěře, která se přemnoží a nemá přirozených nepřátel. Myslivci loví podle svých zásad a etiky tak, aby utrpení zvěře nebylo žádné, nebo minimální. Skutečným utrpením pro zvěř je štvání a strhávání zvěře pytláckými psy (mnohdy se jedná o březí bezbranné samice, mláďata a zvěř osla-

Foto | L. Ešpandrová

benou zimním strádáním.) Zabíjení bez důvodu a ze záliby je zvrátenost, která v myslivosti nemá místa. Schválený, plánovaný lov přináší lovecké zážitky, zvěřinu, trofeje, popř. kožešiny. Ale pozor. Myslivci mají minimální hmotné požitky z lovu zvěře. Odměnou za vykonané brigády je radost z lovu, pobytu v naší krásné přírodě a případně trofej jako upomínku na úspěšný lov. Náklady na výkon práva myslivosti u jednotlivce vysoce překračují peníze měřitelný užitek z možnosti lovu a případné naturálie. Myslivost se musí dělat srdíčkem. A ti, kteří to pojali, že z toho budou mít nějaké hmotné statky, ti již mezi námi dávno nejsou.

Určitě stojí za zmínku, že myslivci mohou lovit jen tolik, kolik jim umožní plán lovu, kontrolovaný státní správou. Jedinou výjimku dnes tvoří „divočáci“ z titulu zavlčeného moru prasat do Evropy, následně do naší republiky, a z titulu jejich přemnožení a páchání škod na zemědělských kulturách. Řádně zpracovaný plán lovu zajišťuje, aby myslivci nelovili více, než je třeba, a méně, než je nutné, což každoročně dokládají ulovenými trofejemi na hodnotitelské výstavě. Lovci, kteří ulovili chovný kus, jsou potrestáni.

V každé lidské činnosti se setkáme se selháním jedinců, proto cílem myslivecké organizace je vychovávat odborně fundované členy s patřičnou mysliveckou morálkou a právním vědomím, abychom dokázali čelit tlaku společnosti na nás, myslivce. Je ovšem zajímavé, že na mysliveckých táborech, mysliveckých zábavách a posledních lečích je doslova narváno a hrnce a pekáče se zvěřinou po několika málo hodinách zejí prázdnotou. Tak alespoň zde u veřejnosti budujeme.

Naše společné úsilí a spolková činnost směřuje k udržení a rozvíjení mysliveckých tradic a zvyků i do budoucnosti. Myslivecké spolky bojují s generačním problémem a vysokým věkovým průměrem členů. Proto vyzývám vás mladé, kteří máte blízko k přírodě a všemu živému, přijďte mezi nás, posilněte naše řady, budete vítáni.

Závěrem chci říci, že výrazný podíl myslivosti byl a je zastoupen v oblasti kultury. Myslivost byla, je a bude inspirací pro malíře, sochaře, básníky, spisovatele a hudebníky. Dokladem toho jsou: Matyáš Braun, Leoš Janáček,

Josef Lada, Mikoláš Aleš, Karel Čapek, Alois Jirásek, Josef Kajetán Tyl, Karel Purkyně, Bedřich Smetana a mnoho dalších. Proto byla myslivost s ohledem na svoji dlouhou historii, význam a společenské postavení na počátku roku 2012 zapsána na oficiální Seznam nehmotného kulturního dědictví České republiky.

Věřím, že tato moje krátká informace přispěje k lepší orientaci a objasnění úlohy myslivce a mysliveckých spolků jak v naší krásné přírodě, tak v naší občanské společnosti.

Petr Vaško

předseda MS Krahujec Dolní Čermná

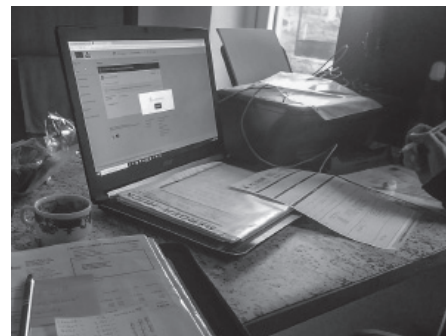
Kroužek mladých hasičů SDH Dolní Čermná

Letošní ročník celoroční hry PLAMEN mladých hasičů začal na začátku září. Stihli jsme téměř všechny plánované soutěže a do jarní části kola vstupujeme s několika nadějnými pozicemi v Lize OSH v běhu na 60 metrů překážek jednotlivců a s vcelku slušným umístěním v Závodu požárnícké všestrannosti, které je výchozí při jarní části hry PLAMEN. Poslední schůzka se zatím uskutečnila ve středu 7. října. Zbylé naplánované aktivity jsme museli zrušit a věříme, že se budeme moci znovu sejít v polovině ledna 2021. Čeká nás totiž odložený turnaj v bowlingu, příprava na jarní zkoušky odborností mladých hasičů a hlavně příprava na jarní sportovní sezónu v požárním sportu mladých hasičů, která začíná koncem dubna 2021, a pevně věříme, že proběhne v tradičním duchu. Rovněž akce SDH Dolní Čermná bychom chtěli naplánovat podobně jako v předchozích letech. Přejeme všem spokojené prožití vánočních svátků, hodně spokojenosti a hlavně zdraví v roce 2021 a především optimismus a dobrou náladu!

Za SDH Dolní Čermná Jan Růžička

Zpráva fotbalového oddílu a TJ

Vážení spoluobčané. Na konci každého kalendářního roku bývá dobrým zvykem bilancovat, co nám ten končící rok

přinesl. A někdy bohužel i odnesl. Co se týče roku 2020, tento se zcela jistě nasmazatelně zapíše do (nejen) naší historie. Jakkoliv jsme si ještě před rokem mohli myslet, že žijeme v blahobytu a nadbytku, že se nám nemůže nic stát a že máme své jisté, tento končící rok nám všem ukázal, že jistého nemáme zhora nic. Platí to ve všech aspektech života, ten sportovní nevyjímaje. Naše fotbalová mužstva měla přesně před rokem odehranu podzimní část sezony a těšila se na jarní boje. Nikoho ani ve snu nenapadlo, že se budeme muset utkat s daleko těžším soupeřem, než jakého můžeme kdy potkat na hřišti. Nákaza, která dokázala paralyzovat život doslova na celém světě, se logicky nevyhnula ani sportu. Nám v první chvíli zcela paradoxně pomohla v tom, že mužstvo mužů nemuselo podstoupit vyčerpávající jarní boje o záchranu v soutěži. Ovšem toto je pohříchu jediné plus celé situace. Zvláště, když jsme si upřímně věřili, že se v soutěži dokážeme zachránit sami. Nejhuře celá situace dopadá na mládežnická mužstva. Co je platné, že máme kvalitní trenéry a vybavení, které neustále vylepšujeme, když děti nemohou hrát fotbal, a dokonce ani trénovat. O nějaké individuální přípravě nemůže být v případě dětí ani řeč a tréninkové výpadky se bohužel projeví, což jsme si ověřili v těch pár zápasech, které se mohly odehrát na podzim.

Právě na podzim to zpočátku vypadalo, že by se fotbalový život mohl vrátit do normálu. Tato naděje vydržela pouze do října, kdy se fotbalový život zastavil, pro letošek již nadobro. Co přinese jaro, o tom se nyní můžeme pouze dohadovat. Nikdo v tuto chvíli nedokáže odhadnout, co se bude dít a jaká opatření si politici v Praze vymyslí.

Celá záležitost s covidem nemá však pouze sportovní dopad. Ještě horší možná budou ekonomické dopady, které ovlivní naprostou většinu klubů

napříč republikou. Pro příští rok bude daleko těžší zajistit finanční prostředky na chod klubů, ať již z důvodu výpadků příjmů, tak i k předpokládanému omezení vyplácených dotací z obecních, okresních a krajských prostředků. Zvláště obce budou těžce postiženy výpadky z výnosů DPH a budou muset chtít nechtě šetřit. Náš klub má naštěstí určitý finanční polštář, který nám pomůže nejhorší období překlenout. Obávám se však, že velké množství klubů bude řešit existenční problémy.

Aby nebylo všem problémům konec, na český fotbal dopadla další rána, a sice aféra svazového místopředsedy a jeho noshledů. Jde o podezření z korupce, ovlivňování výsledků a sázek na výsledky utkání. Celá situace byla ve fotbalovém hnutí veřejným tajemstvím, o kterém se sice vědělo, ale nebyla vůle jej nijak řešit. Zásadní problém tkvěl v tom, že si pan místopředseda vybudoval armádu poslušných přísluhovačů, zejména z řad bývalých rozhodčích na okresních a krajských úrovních. Tito byli na valných hromadách jedinými kandidáty na volební funkce. Kdokoliv se jim chtěl postavit a kandidovat proti nim, byl dehonestován a pod různými záminkami z voleb vyloučen. Takto zvolení zástupci následně volili na celorepublikové valné hromadě předem určené kandidáty. V této souvislosti je obrovskou ostudou, že zrovna náš okresní fotbalový svaz a jeho představitelé jsou nyní médii (právem) označováni za jedno z nejhorších podhoubí vší špíny v českém fotbale. K nápravě bude šance již v lednu, kdy proběhne valná hromada,

Foto | P. Faltus

na které se bude volit nové vedení. Naši zástupci budou samozřejmě volit změnu. Pouze mě trochu znervózňuje, že se do této chvíle nepřihlásil nikdo, kdo by tuto změnu garantoval vahou své osobnosti. Ale pevně doufám, že se někdo najde. Závěrem mně dovoluji, abych vám všem popřál co nejšťastnější Vánoce, pokud možno v kruhu rodinném. Do nového roku vám přeji hlavně zdraví, fyzické i duševní. Pevně věřím, že příští rok bude daleko lepší, než ten končící, a přinese nám daleko více radostí než starostí. A pokud se ty radosti budou týkat i sportu, tak to bude znamením, že se náš svět již konečně blíží normálu.

Za fotbalový oddíl a TJ Filip Hampl

Výjezdy JSDHO Dolní Čermná

8. 11. 2020 14:10 požár průmyslové budovy v Lanškrouně

L. Ešpandrová

Jak rozbalovat vánoční dárek

Každá rodina má v době vánoční určité (kromě těch tradičních, které doprovázejí většinu z nás) zvyky a rituály. Mně se odjakživa líbilo, když se vánoční dárky rozbalují postupně a celá rodina společně s obdarovaným nedočkavě očekává, co se pod vánočním papírem objeví. A jak takové rozbalování dárků může probíhat, to se můžete dočíst v úryvku známé povídky pana Nepila.

„Tak vidíte, máme zase Vánoce... Až dostanete dárek, nezačínajte ho honem honem rozbalovat, jako by bylo samozřejmé, že máte dostat vlastně všechno, co je pod stromečkem. Nejdříve se zeptejte: „Cože, tohle že je pro mě?“ Pak si přečtete jmenovku a řekněte: „Vidíte, že to není pro mě!“ A když vám budou říkat: „Je! Je! Je!“, přečtete si ji ještě jednou a opravte se: „Ba jo, je to pro mě!“ Mějte totiž na paměti, že předehra ku spatření dárku je více vzrušující než jeho vlastní prohlížení.“

Foto | L. Ešpandrová

I když je jasné, že dárek je opravdu váš, nesmíte se na něj vrhnout jako nedočkavý hafan na hozený kousek klobásy. Kruťte nad ním chvíli hlavou se slovy: „To jsem blázen, co to může být!“ Ani nadále pak nespíchejte! Mašličku rozvazujte pomalu a stočte ji do klubíčka s tím, že tak pěknou stužku si musíte schovat na příští Vánoce. Přesně totéž, ale ještě pomaleji, to pak uděláte s papírem, ve kterém je dárek zabalen. A teprve pak přijde chvíle, na kterou čeká dychtivěji dárci než obdarovaný: otevřete krabičku a vyjmete dárek.

Nezapomeňte, že tento okamžik je úplně nejdůležitější. Nechodte mi tedy na oči, jestli řeknete jenom: „Aha, voda po holení!“, nebo „Aha, násada na kosu!“, či „Aha, klobouk!“ Naučte se nejdříve nevěřicně vydechnout: „Ne!“ A po třech vteřinách rozsvítit oči a dodat třeba: „Voda po holení! Jak víte, že ji tak potřebuju?“ Potom si dárek prohlížejte ze všech stran, nechte si ukázat, jak se rozšroubuje klobouček, aby tekla, několikrát se pocmrndejte a několikrát dárek pochvalte. Pak za něj hezky Ježíškovi poděkujte a než dostanete další, pěkně si ho třeba i beze slova prohlížejte. Ten, kdo vám jej dal, to moc dobře vidí, i kdyby byl k vám zády.

Prosím vás, nezapomeňte na to, že největší surovost je dárek vůbec nerozbalit a položit ho stranou. Může vás ovšem potkat i to, že klobouk, který dostanete, si nasadíte na hlavu a on se vám zastaví pod nosem. Prostě bude o pět čísel větší. To se může stát, ale nesmí se stát, že vyhrknete jako nějaký Vincek z pazdery: „Jé, vždyť je mi velkej!“ Naučte se být taktní. Naučte se říci například: „Podívejte se, on je mi div ne akorát!“ Významově je to totéž, ale snáší se to o něco líp...

...Teď víte, co učit na Štědrý večer své děti...“

František Nepil

Kráceno, zdroj: <https://www.youtube.com/watch?v=i0vYwucwf0> (audiokázka: zde celý text povídky a navíc autorské čtení pana Nepila – jeho přednes je nezapomenutelný – laskavý, vyvolávající bezděčně úsměv na tváři)

Sháníte dárky na internetu? Nenaletěte podvodníkům

Online nákupy se stávají fenoménem doby. Jejich strmé nárůsty obchodníci každoročně zaznamenávají v předvánočním období. V letošním roce navíc do virtuálních prodejen vyhnala pandemie i mnohé zaryté odpůrce internetových nákupů. Stejně tak to ale do kyberprostoru láká mnohé podvodníky. Na co si dát pozor, abyste se místo balíčku s očekávaným dárkem nedočkali například cihly? A vyplatí se platit na dobírku?

Výběr e-shopu a ověřování spolehlivosti

Pokud jste si vyhlédli zboží v dosud nevyzkoušeném e-shopu, pečlivě před vytvořením objednávky ověřte věrohodnost prodejce. Zaměřte se na úroveň webových stránek, jejich jazykovou úroveň, ale také na obchodní podmínky a kontaktní údaje. Název domény můžete ověřit také v seznamu rizikových e-shopů, který na svých webových stránkách zveřejňuje Česká obchodní inspekce.

Sto procentně se nelze spoléhat na hodnocení zákazníků. Stává se, že i podvodníci první objednávky uspokojí, aby vytvořili důvěru e-shopu. I podvodné online obchody tak z počátku mohou mít několik kladných hodnocení. Varující může být také podezřelá nízká cena vyhládnutého zboží. Pokud se vám v internetovém obchodě cokoliv nezdá, poohlédněte se raději jinde.

Platba objednávky

Základní pravidla se vyplatí dodržovat také pro placení objednávek. Při prvním nákupu na nevyzkoušeném e-shopu platte raději na dobírku. Za dobírku bývá sice účtován poplatek, ale pro podvedeného představuje tento způsob platby větší jistotu vrácení peněz. Obezřetnost se vyplatí i při online platbách. Všimněte si, zda přenos dat probíhá na zabezpečených protokolech (<https>, [tls](https)/[ssl](https)). Vždy ověřte, zda váš webový stránky navádějí na bezpečnou platební bránu nebo zda je pro platbu využíváno aktivní zabezpečení 3D Secure. S nikým nesdílejte informace o platební nebo kreditní kartě a rozhodně ignorujte výzvy k zaslání skenu

platební karty nebo osobních dokladů.

Doručení objednávky

S rozbalením zásilky neotálejte a co nejdříve ověřte, zda jste obdrželi požadované zboží. Pokud po otevření balíčku zjistíte, že jste naletěli podvodníkovi, okamžitě jedněte a kontaktujte Policii České republiky. Policisté mohou zajistit hotovost, kterou jste předali na poště nebo obdobném výdejním místě nebo doručovateli. Kroky k zadržení transakce lze v těchto případech provést i v případě online platby. Některé banky zadrží platbu i na základě informace klienta. V obou případech platby platí, že je třeba reagovat co nejrychleji. Jakákoliv prodleva snižuje šanci na vrácení peněz.

Jak ochránit své budoucí nákupy a online transakce?

Chraňte před zneužitím své přístupové údaje. Pro různé přístupové účty používejte odlišná hesla. Hesla se snažte pravidelně obměňovat a nikomu je nesdělujte.

Pokud se dostanete do spárů podvodníka, nenechávejte si to pro sebe ani v případě nižších částek. Řešte věc s Policií České republiky. Škody způsobené jedním pachatelem se v těchto případech sčítají a je možné, že podvodníka, který připravil o peníze vás, mají policisté již v hledáčku. Chráníte tak bezpečí budoucích nákupů svých i ostatních.

Zvážit můžete také pojištění internetových rizik pro případ, že byste se při svých příštích online nákupech nebo jiných činnostech v internetovém prostředí přeci jen stali obětí trestné činnosti.

Další rady a návody, jak nakupovat online bezpečně

Problematické bezpečných online nákupů se pochopitelně věnuje celá řada subjektů. Za nás můžeme doporučit například již zmiňované webové stránky České obchodní inspekce, informace projektu Kraje pro bezpečný internet nebo osvětový projekt sdružení CZ.NIC.

Zdroj: <https://www.policie.cz/clanek/shanite-darkey-na-internetu-nenalette-podvodnikum.aspx>

Ohlédnutí za rokem 2020

Další rok je u konce a MAS ORLICKO, z. s. přináší zprávu o tom, co nám uplynulý rok přinesl.

Rok 2020 byl plný nečekaných událostí a zvratů, ale přes to všechno se nám ve spolku MAS ORLICKO podařilo letos uskutečnit mnoho zajímavých projektů.

Byla realizována poslední výzva v rámci **Integrovaného regionálního operačního programu (IROP)** zaměřená na bezpečnost dopravy. Bylo předloženo celkem 18 projektů ve výši přes 25 milionů korun, z nichž bylo vybráno 7 projektů v celkové výši 8,6 milionů korun.

Do **Programu rozvoje venkova (PRV)** bylo letos přijato celkem 89 žádostí, z nichž bylo celkem vybráno 24 žádostí o podporu živočišné a rostlinné výroby, a 36 žádostí o podporu občanské vybavenosti (19 neziskových organizací, 11 mateřských a základních škol, 5 veřejných prostranství a 1 hasičský sbor). Celková výše podpory projektů PRV činila necelých 30 milionů korun.

Na základě letošní výzvy Podpora dětských skupin II v rámci **operačního programu zaměstnanost (OPZ)** bude již podruhé realizován projekt podporující sladění soukromého a pracovního života rodičů nabídkou péče o děti ve věku od 1,5 roku do 7 let v dětské skupině Maceška.

Nyní u nás probíhají přípravy na nové období 2021-2027, kde plánujeme zapojit mimo jiné i podnikatelské subjekty.

*Děkujeme Vám za podporu
v uplynulém roce a přejeme pokojné Vánoce
a rok 2021 plný radosti a klidu.*

V **programu Malý LEADER** se letos nové projekty nevybíraly. Bylo rozhodnuto, že za část alokace budou podpořeny 4 projekty zaměřené na vybavení čtenářských koutků v celkové částce 120 tisíc korun a 7 projektů zaměřených na vybavení školních zahrad celkem ve výši 210 tisíc korun. Zbývající alokace se využila na podporu 8 projektů v celkové výši 1,1 milionu korun, které byly přijaty již v roce 2019.

Stejně jako v loňském roce jsme i letos poskytovali pomoc s administrací šablon, které umožňují školám zpestřit nabídku volnočasových aktivit a nabídnout učitelům možnost dalšího vzdělávání. V **programu Šablony III** bylo prozatím podáno a schváleno 10 projektů v hodnotě více než 3 miliony korun.

V **projektech MAP II** jsme v roce 2020 pokračovali v podpoře a rozvoji vzdělávání pro žáky, učitele i celé školy. Na území ORP Žamberk a Králíky realizujeme 5 dlouhodobých projektů a za rok 2020 jsme obdrželi celkem 23 investičních záměrů. Na území ORP Ústí nad Orlicí a Česká Třebová máme 8 dlouhodobých projektů a za rok 2020 jsme obdrželi 16 investičních záměrů z tohoto území.

Součástí projektů MAP je také pořádání workshopů, kulatých stolů, ukázkových hodin, seminářů, výjezdů, volnočasových kroužků, exkurzí a dalších aktivit, díky kterým se snažíme podporovat a zlepšovat vzdělávání žáků ve věku do 15 let.

**Více informací o činnosti
MAS ORLICKO, z. s.
naleznete na:**

www.masproorlicko.cz

www.maporlicko.cz

Facebook: @mas.orlicko

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Integrovaný regionální operační program

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

UPOZORNĚNÍ PRO SOUKROMÉ PODNIKATELE

Nabízíme všem místním soukromým podnikatelům a živnostníkům možnost prezentace jejich firmy v Dolnočermenském zpravodaji (vychází v nákladu 550 ks) a na nových webových stránkách městyso. Zájemci nechtě kontaktují Úřad městyso Dolní Čermná, Ing. Miladu Marešovou, tel: 465 393 125, e-mail: majetek@dolni-cermna.cz.

INZERUJTE NABÍDKY V DOLNOČERMENSKÉM
ZPRAVODAJI. PRO MÍSTNÍ PODNIKATELE
A OBYVATELE SLEVA 20 %.
INZERCE PODLE VLASTNÍHO NÁVRHU.

Ceník

formát	cena
A4	1000 Kč
A5	500 Kč
A6	250 Kč

Stomatologická pohotovost

ve dnech	lékař	adresa	telefon
19. - 20. 12. 2020	MDDr. Hrdinová Michaela	Lanškroun, Strážní 151	465 322 907
24. 12. 2020	MUDr. Jedličková Zuzana	Bystřec 182	465 642 990
25. 12. 2020	MUDr. Ježáková Daniela	Letohrad, U Dvora 815	608 427 960
26. - 27. 12. 2020	MUDr. Johnová Marie	Letohrad, Šedivská 498	465 622 216
28. 12. 2020	zubní lékař Khmara Oleksii	Letohrad, U Dvora 815	465 620 358
29. 12. 2020	MDDr. Kopecký Milan	Lanškroun, Mikoláše Alše 152	739 374 787
30. 12. 2020	MUDr. Kulhánek Filip	Žamberk, Školská 834	465 613 103
31. 12. 2020	MUDr. Mareš Miroslav	Žamberk, Školská 834	465 613 103
01. 01. 2021	MUDr. Marková Tereza	Lanškroun, 5. května 2	465 322 897
2. - 3. 1. 2021	MDDr. Muthsam Vojtěch	Žamberk, Raisova 814	465 613 441
9. - 10. 1. 2021	MUDr. Nováková Gabriela	Lanškroun, Dukelských hrdinů 615	604 749 331
16. - 17. 1. 2021	MDDr. Pavlová Simona	Žamberk, nám. Gen. Knopa 837	465 676 822

Když Vás v sobotu, neděli či ve svátek rozbolí zub, můžete v době od 8:00 do 11:00 hodin navštívit lékaře, který ten den slouží pohotovost ve své ordinaci. Přehled pohotovostních služeb je uveden v následující tabulce (zdroj: http://sociologie.iglu.cz/zubarna/pages/s_zubni_pohotovost.htm). Než se vydáte na zubní pohotovost, ověřte si službu zubního lékaře dle rozpisu telefonicky. Stomatologové si mohou službu mezi sebou vyměnit! Informaci se dovíte na tel.: 465 710 111 - Orlickoústecká nemocnice, a.s. Znovu upozorňujeme! Před návštěvou stomatologické pohotovosti si raději telefonicky ověřte, zda nedošlo ke změně lékaře konajícího službu!

2.1.2021 ve 13:00

pořádá TJ AZAS

PROCHÁZKU S MAZLÍČKY

Sejdeme se u tělocvičny a vydáme se procházku přírodou kolem Dolní Čermné.

Srdečně vás zveme a těšíme se!

STŘEDNÍ ŠKOLA OBCHODU, ŘEMESEL A SLUŽEB
ŽAMBERK, ZÁMECKÁ 1

DNY OTEVŘENÝCH DVEŘÍ

15. ledna 2021
16. ledna 2021

po telefonické dohodě možná individuální prohlídka školy

Učební obory 3-leté:

- Instalatér • Obráběč kovů • Operátor plechové výroby /klempíř /
- Truhlář • Kuchař • Číšník/Servírka • Cukrář • Prodavač /asistent prodeje/

Maturitní obory 4-leté:

- Gastronomie • Management obchodní logistiky /obchodník/

TĚŠÍME SE NA VÁS

www.ssorszamberk.cz, ☎ 465 614 225, 774 610 641

Vánoční pořad bohoslužeb

Srdečně Vás zveme!

Jelikož letos je situace taková jiná, nevíme, zdali se to tak uskuteční. Bude-li možná malá účast lidí na mších svatých, tak budeme nadále vysílat mše svaté on-line a třeba některé mše v jiném čase (farnostsnu.cz a klikněte v nabídce na on-line přenosy).

Také přemýšlíme o variantě, když by byl umožněn větší počet lidí venku než uvnitř, udělat na Štědrý den obě mše svaté na „návrší“ proti Orlovně.

24. 12. Štědrý den (čtvrtek)

16:00 mše svatá v kostele sv. Jiří v Dolní Čermné zaměřená pro rodiny s dětmi, hudba s kytarou

24:00 mše svatá v kostele sv. Jiří v Dolní Čermné. Měla by zaznít Česká mše vánoční „Hej mistře“ Jakuba Jana Ryby v podání místního chrámového sboru.

25. 12. slavnost NAROZENÍ PÁNĚ (pátek)

9:00 mše svatá ve Verměřovicích

10:30 Dolní Čermná s doprovodem dětí

26. 12. svátek sv. Štěpána (sobota)

7:30 Dolní Čermná

9:00 Petrovice

10:30 Dolní Čermná s doprovodem mládeže

27. 12. svátek Svaté rodiny (neděle)

Při mši svatých proběhne žehnání manželům

7:30 Dolní Čermná

9:00 Verměřovice

10:30 Dolní Čermná

17:00 v kostele v Dolní Čermné koncert cimbálovky z Červeného Kostelce – krkonošské a jiné koledy, vystoupí s nimi také náš duchovní správce P. Jan Lukeš

Pak v Orlovně žehnání vína – sv. Jan, apoštol a evangelista – a posezení u vína a u hudby.

31. 12. SILVESTR (čtvrtek)

Mše svatá na poděkování za uplynulý rok 2020 a prosba o Boží pomoc do roku 2021.

16:00 mše svatá v Dolní Čermné

1. ledna 2021 Nový rok (pátek)

9:00 Petrovice

10:30 Dolní Čermná

3. ledna slavnost Zjevení Páně - sv. Tři králové (neděle)

žehnání vody, kadidla a křídy

7:30 Dolní Čermná

9:00 Verměřovice

10:30 Dolní Čermná

10. ledna svátek Křtu Páně (neděle)

končí doba vánoční

7:30 Dolní Čermná

9:00 Petrovice

10:30 Dolní Čermná

Výlov čermenského rybníka

Vánoční stromy od dětí

Již tradičně se o výzdobu vánočních stromů v budově úřadu městyse a školní jídelny starají děti z mateřské školy, školní družiny a dětského domova. Ani letos tomu nebylo jinak. Krásné a vždy originální ozdoby. Děkujeme Vám.

Za městys Kateřina Veselá

Dolnočermenský zpravodaj č. 6/2020, periodický tisk ÚSC, vychází šestkrát ročně
Vydává: Úřad městyse Dolní Čermná, 561 53 Dolní Čermná. IČ 278734, www.dolni-cermna.cz.
Registrováno u MK ČR č. E 10103. Redakční rada: L. Ešpandrová, F. Hampl, I. Hamplová, O. Liprová, M. Marešová.
Kontakt na redakční radu: e-mail: dczpravodaj@seznam.cz, telefon: 737 880 060 - Ešpandrová.
Příspěvky zasílejte písemně na adresu městyse nebo elektronicky. Finanční příspěvky na vydávání zpravodaje můžete laskavě zasílat na účet městyse: 1321618359/0800; variabilní symbol: 2020. Příští číslo vyjde 26. 2. 2021, uzávěrka 7. 2. 2021. Uveřejněné příspěvky nemusí vyjadřovat stanovisko vydavatele. Redakční rada neodpovídá za názory, mluvnické a stylistické chyby příspěvů a vyhrazuje si právo texty redakčně krátit. Tisk: HEAT-TECH s.r.o., 561 53 Dolní Čermná 231. Náklad - 560 výtisků. Neprodejné - pro vlastní potřebu.